

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті» (далі – проект Закону)

1. Мета

Метою проекту Закону є внесення змін до Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті» у зв'язку зі змінами до Всесвітнього антидопінгового кодексу 2027 року та Міжнародних стандартів, внесеними Всесвітнім антидопінговим агентством (далі – ВАДА), які набирають чинності з 01 січня 2027 року.

Водночас проектом Закону пропонуються зміни, спрямовані на вдосконалення Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті» (далі – Закон). Зокрема, пропонується: зробити спеціалізовану державну установу – Національний антидопінговий центр (НАДЦ) – більш упізнаваною для світової антидопінгової спільноти; передбачити на рівні Закону необхідність наявності на спортивних заходах/змаганнях пунктів допінг-контролю, що відповідають вимогам ВАДА; вдосконалити повноваження та функції НАДЦ, Номінаційного комітету та Наглядової ради НАДЦ; конкретизувати критерії до осіб, які можуть здійснювати допінг-контроль; створити законодавче підґрунтя для стимулювання та ефективної роботи членів Дисциплінарної антидопінгової комісії, Апеляційної антидопінгової комісії, Комітету з терапевтичного використання, шляхом встановлення та визначення їм винагороди, пов'язаних із здійсненням ними діяльності у складі зазначених комісій та комітету.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

У грудні 2025 року ВАДА затвердила нові редакції Всесвітнього антидопінгового кодексу та Міжнародних стандартів до нього, які набирають чинності з 01 січня 2027 року. У зв'язку з цим є необхідність приведення положень Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті» у відповідність до положень нової редакції Всесвітнього антидопінгового кодексу та відповідних Міжнародних стандартів.

Крім цього, єдиною антидопінговою організацією в Україні є Національний антидопінговий центр (НАДЦ), коротка назва – НАДЦ (англ. – NADC). Таку саме назву використовують ще декілька країн світу, такі як Барбадос, Киргизія, Алжир. Періодично трапляються випадки надходження документів не до того адресата. У зв'язку з цим є доцільним змінити назви на «Національний антидопінговий центр України» (англ. «National Anti-Doping Centre of Ukraine»), коротка назва – «НАДЦ України» (англ. – «NADC of Ukraine»).

Також Законом України «Про антидопінгову діяльність у спорті» не визначений перелік внутрішньої документації, яка розробляється Національним антидопінговим центром. Зокрема, НАДЦ розробляє документи системи управління (політики, методики, інструкції тощо).

Пунктом 5 частини другої статті 5 Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті» визначено, що Наглядова рада НАДЦ затверджує склад Номінаційного комітету, водночас Законом не передбачено норму про можливість припинення повноважень членів Номінаційного комітету.

Окрім того, Закон України «Про антидопінгову діяльність у спорті» не містить норми, якою передбачено обмеження до осіб, що можуть здійснювати

допінг-контроль.

Однією з проблемних питань антидопінгової роботи є відсутність пунктів допінг-контролю, що відповідають вимогам Міжнародного стандарту з тестування, під час організації спортивних змагань, що включені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих, спортивних заходів та спортивних змагань України, саме тому пропонується на законодавчому рівні передбачити цю норму.

Важливим питанням є врегулювання оплати праці осіб, залучених до здійснення антидопінгової діяльності у складі допоміжних антидопінгових органів.

Статтею 43 Конституції України передбачено, що кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується. Конституція України визначила Кабінет Міністрів України вищим органом в системі органів виконавчої влади, який у своїй діяльності керується Конституцією і законами України (частини перша, третя статті 113). Стаття 116 Конституції України наділяє Кабінет Міністрів України низкою конституційно закріплених повноважень, серед яких забезпечення проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики.

Практикою провідних країн Європи і світу передбачено на рівні національного законодавства оплати діяльності членів допоміжних антидопінгових органів.

Наприклад, Федеральним Законом Республіки Австрія «Про запобігання допінгу у спорті» встановлено, що члени австрійської антидопінгової правової комісії (Österreichische Anti-Doping Rechtskommission) – аналог Дисциплінарної антидопінгової комісії та незалежної арбітражної комісії (Unabhängige Schiedskommission) – аналог Апеляційної антидопінгової комісії, які беруть участь у процесі слухання та розгляду справи спортсмена щодо можливого порушення останнім антидопінгових правил, отримують винагороду та мають право на відшкодування транспортних витрат (ст. 7 та ст. 8 Закону).

В Нідерландах Законом «Про реалізацію антидопінгової політики» передбачена можливість отримання компенсації особам, які входять до групи експертів Комітету з оцінки допінгу (De Beoordelingscommissie dopingzaken) – аналог Апеляційної антидопінгової комісії (ст. 18 Закону).

Декретом Королівства Бельгія «Про запобігання та боротьбу з допінгом у спорті» встановлено, що Уряд визначає оплату праці членів Дисциплінарної комісії (Disciplinaire commissie) та Дисциплінарної колегії (Disciplinaire raad) аналогічних колегіальних органів в Україні – Дисциплінарної антидопінгової комісії та Апеляційної антидопінгової комісії (ст. 28 та ст. 29 Декрету).

У Республіці Польща Законом «Про боротьбу з допінгом у спорті» передбачена винагорода членам Дисциплінарної комісії за участь у засіданнях такої комісії (ст. 42 зазначеного Закону).

Законом Республіки Молдови «Про запобігання допінгу у спорті та боротьби з ним» визначені відповідні норми по оплаті винагороди членам та секретарю Комісії з надання дозволів на терапевтичне використання (ч. 3 ст. 16 Закону), членам та секретарям органів по розгляду справ про порушення антидопінгових правил: Комісії зі слухання (ч. 4 ст. 39 Закону) та Апеляційній комісії (ч. 4 ст. 40 Закону).

Необхідність встановлення виплат зумовлюється також тим, що члени цих органів окрім іміджевої складової потребують і фінансових гарантій своєї діяльності, оскільки спостерігається тенденція до спадання зацікавленості членів у роботі таких органів.

3. Основні положення проекту акта

Проектом Закону пропонується внести зміни до Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті», зокрема:

змінити назву «Міжнародний стандарт з тестування та розслідувань» на «Міжнародний стандарт з тестування»;

змінити назву Національний антидопінговий центр на Національний антидопінговий центр України;

уточнити повноваження Національного антидопінгового центру, Номінаційного комітету та Наглядової ради НАДЦ;

передбачити на законодавчому рівні обов'язкову наявність пунктів допінг контролю під час проведення офіційних спортивних змагань та навчально-тренувальних зборів, що включені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих, спортивних заходів та спортивних змагань України;

встановити на законодавчому рівні обмеження до осіб, які можуть здійснювати допінг-контроль;

передбачити можливість виплат членам допоміжних антидопінгових органів (Дисциплінарної антидопінгової комісії, Апеляційної антидопінгової комісії, Комітету з терапевтичного використання).

4. Правові аспекти

Акти законодавства, що містять правові підстави для внесення змін до проекту Закону:

Закон України «Про ратифікацію Міжнародної конвенції про боротьбу із допінгом у спорті»;

Закон України «Про ратифікацію Антидопінгової конвенції»;

Закон України «Про ратифікацію Додаткового протоколу до Антидопінгової конвенції».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проекту Закону щодо виплати винагороди членам Дисциплінарної антидопінгової комісії, Апеляційної антидопінгової комісії та Комітету з терапевтичного використання здійснюватиметься в межах видатків, передбачених у державному бюджеті для забезпечення діяльності Національного антидопінгового центру, без збільшення загального обсягу таких видатків.

Відповідні видатки враховуватимуться під час формування бюджетних запитів на відповідні бюджетні періоди в межах бюджетної програми КПКВК 1220 «Розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту».

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект Закону не виносився на громадське обговорення.

Проект Закону не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті Закону відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Очікуваний результат реалізації проекту Закону – створення умов для вдосконалення роботи як самого Національного антидопінгового центру так і всіх причетних органів, осіб та організації, метою яких є боротьба з допінгом у спорті. Прийняття цього проекту Закону забезпечить дотримання вимог ВАДА до проведення тестування спортсменів, підвищить авторитет незалежних антидопінгових органів: Дисциплінарної антидопінгової комісії, Апеляційної антидопінгової комісії та Комітету з терапевтичного використання та збільшить конкуренцію на стадії відбору кандидатів у члени. Критерієм ефективності є відповідність Закону України положенням Всесвітнього антидопінгового кодексу.

Реалізація Закону не матиме вплив на:

ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави;

розвиток регіонів;

підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення;

громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп;

екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами;

інші суспільні відносини.

Реалізація акта сприятиме забезпеченню фундаментального права спортсменів брати участь у змаганнях, вільних від допінгу.

Реалізація акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Спортсмени та тренери	Створення ефективної системи боротьби з допінгом у країні шляхом оновлення основних елементів цієї боротьби	Досягнення відповідності сучасним тенденціям міжнародного руху боротьби з допінгом у спорті, сприяння виконанню положень Всесвітнього антидопінгового кодексу
Діти та молодь, які прагнуть займатися спортом	Розвиток природних талантів кожної людини	Розвиток наукового підходу до вдосконалення природних талантів
	Уникнення шкідливого впливу допінгу на організм	Створення умов для збереження здоров'я осіб, які беруть участь у фізкультурно-спортивному русі та уникають негативного впливу допінгу на організм
Члени Дисциплінарної антидопінгової комісії, Апеляційної антидопінгової комісії, члени комітету з терапевтичного використання	Підвищення фінансових гарантій діяльності	Досягнення відповідності сучасним тенденціям міжнародного руху боротьби з допінгом у спорті, сприяння виконанню положень Всесвітнього антидопінгового кодексу Створення умов для інтересу зацікавлених осіб до зазначених посад та сталого функціонування антидопінгової системи Стимулювання та ефективна, незалежна робота членів таких органів